

Emili Martínez Ballester

REFLEXIONS. MOVIMENT DE SENSIBILITZACIÓ

Penso que hi va haver un procés molt interessant a Manresa, que es va donar al voltant de tot això.

Ara que comentàvem això, vull dir [que] tothom, quan en aquells anys actuaves políticament, sabies el que podia passar i que podies caure, però sempre això de la tortura i del que et passaria era una cosa llunyana, de pel·lícula: "ui, jo allà faré...". Una altra cosa és la realitat i el que passa.

Però sí que tothom penso que va fer un paper superior al que segurament s'hauria pensat que s'hauria fet, tant els que es van amagar com l'altra gent que va continuar funcionant, sempre suposant que a tu no et passarà perquè no et tenen controlat. Ja s'havia viscut alguna altra anècdota, quan van detenir el Ramon l'altra ocasió. Sempre fèiem servir aquesta mena de lligams familiars: "No, és que és el meu cunyat, el meu no sé què".

L'Anselmo, això mateix, teníem la sort de tenir una policia aquí que no brillava per ser el CSI que surt aquí per la [televisió]. L'Anselmo es dedicava pel Passeig a anar seguint els arbres perquè seguia un *tio*. Se n'anava allà als arbres del Passeig per veure qui anava a casa del Ramon. Vull dir que, és clar, era un tipus de procés que tampoc ens havia alarmat. Si des del primer moment que havíem actuat políticament haguéssim vist que les coses anaven d'una altra manera, potser també hauríem actuat d'una altra manera.

I les mesures de seguretat sempre eren relatives; sempre fèiem un tipus de contacte. Això que deia el Lluís: "doncs va, mira, aniré a veure a aquell". La mesura aquesta de dir: "alerta, tu ets una persona que estàs amagada i per tant has de portar una mesura de seguretat", molt estricta, no es feia, la veritat. Era que ens coneixíem tots. A més a més, el Centre Excursionista servia per moltes coses, etc., etc., etc.

Quan cauen les detencions, doncs —com ja he dit—, alguna gent em van fer servir per fer una mica de coordinació, i a partir de consignes que van anar sortint, la Marga va venir, la Montse Calveras; com a dones de detinguts van venir per allà, *aviam* que es podia fer, i a partir de l'entitat en aquells moments havíem organitzat un Secretariat d'Entitats, que era una organització que aglutinava pràcticament 32 entitats a la ciutat. Em sembla que no hi ha hagut

mai més cap moviment que hagi fet una cosa així, però en aquells moments el Secretariat d'Entitats aglutinava totes aquestes entitats.

Allò va servir una mica per fer una reunió expressa, per parlar del tema, en la que es va elaborar un document que es va portar a la Guàrdia Civil, demanant la defensa dels drets dels detinguts i demanant el seu alliberament. El van anar a portar l'advocat Sitjes i no recordo qui més, però va servir per demanar a l'Ajuntament. Vam anar a veure l'alcalde, l'alcalde es va interessar —el Roqueta cal dir que es va interessar pel tema— i demanant-li que fes una actuació. I, si mal no recordo, va telefonar al *cuartel* de la Guàrdia Civil —això ho dic jo, que no ho podria assegurar—. Però vull dir que hi va haver tot un moviment interessant, que va sensibilitzar el sector més social i més civil de la ciutat. I que penso que va ser, també, el que va permetre que finalment, al desembre, quan tothom torna, hi ha aquella gran moguda, perquè realment es va aconseguir que se sensibilitzés, la ciutat, del que havia passat.

Jo, si això va influir en [el fet] que s'afluïxessin les coses, jo penso que no; penso que va arribar un moment que ells tenien ja... La Guàrdia Civil va veure que ja s'havia muntat el numeret i que, per tant, ja s'havia penjat la medalla detenint tot un sector, i que potser anar a buscar algú més ja no els aportava gran cosa més, i ho van deixar aquí. Establir els lligams de si una cosa va influir o no va influir en les pressions això ja seria una altra història.